100 جىلدىق پارتىيا تاريخىن ۋىرەنىپ، ئداۋىردىڭ اۋىر مىندەتىن جۇرەكتىلىكپەن ارقالايمىز

(باسى 1 ـ بەتتە)

شىنجياڭ مەدىتسينا داشۇەسى ماركسيزم شۇەيۇانى ساباقتىڭ الدىنداعى 5 مينۇت ۋاقىتتان پايدالانىپ، "شاعىن پارتيا تاريخى" ساباقحاناسىن قۇرىپ، وقۇشىلار ساباقتىق قۇرال PPTدەن وزدەرى دايىنداپ، ساباق مىنبەسىنە شعىپ ساباقتاستارىن باستاپ ينتەرنەتتە ۋزاق جورىق جولىن قايتا باسىپ، سۇراۋ ـ جاۋاپ فورماسىندا قان مەن ورتە شىڭدالۋدى ەسكە ئتۇسىرىپ، "ئتورت تاريحتى" ۋىرەنۇ بارىسىندا پارتيانىڭ شۇعالالى بەلەستەرىن ۇعىندى.

قاعىلىق اۋاندىق 9 ـ ورتا مەكتەپتە وقىتۋشىلار ئپان اتتاپ توپتىق ساباقتا دايىندالۋ ارقىلى پارتيا تاريخى، مەملەكەت تاريخى بىلىمدەرىن ساباقحانا وقىتۋىنا ئسىڭىرىپ، وي سالارلىق فورمادا، كورىنىس فورماسىندا، شاعىن گرۋپپا تالقىسى فورماسىندا وقىتىپ، پارتيانىڭ 100 جىلدىق تاريحىن وقۇشىلار قۇمارتا تىڭداپ، پەيىلدەنە كورەتىن شاعىن اڭگىمەگە اينالدىرىپ، جاستار مەن ورەندەرىڭ پارتيا تاريحىن ئتىپتى دە جاقسى ۋىرەنۇىنە مۇمكىندىك جاراتتى.

"اشۇ ۇلگىسى" ئتىپتى دە جاندى بولدى

3 ـ ايدىڭ 24 ـ كۈنى شىنجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۇەسى ورمانشىلىق جانە باعبانشىلىق شۇەيۇانىنداعى وقىتۋشى ـ وقۇشى پارتيا مۇشەلەرى ۋاكىلدەرى قۇرىلعى 192 كلاسىنا بارىپ، "پارتيا تاريحى حيكاياسىن ويداعىداي ايتىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەۋ قۇاتىن قابىلدايمىز" پارتيا تاريحىن ۋىرەنۇ تاربيەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كلاس جيىنىن اشتى.

سول جەردە وقىتۋشى پارتيا مۇشەسى سۇڭ تيان ۋاقىتتى وزەك ەتە وتىرىپ ساباقتاستارعا فاك جىمين، دۇڭ سۇنرۇي، جياۋ يۇيلۇ، جۇڭ نانشان قاتارلى تاڭداۋلى كومپارتيا مۇشەلەرىنىڭ اڭگىمەسىن ئبىر ـ بىرلەپ ئتۇسىندىردى، وقۇشى پارتيا مۇشەسى تيان فۇسىن ايەل پارتيا مۇشەسى دۇڭ جيانمەننىڭ بۇكىل وتباسىنداعىلاردىڭ ئومىرىن قۇربانداندىقتا شالسا دا پارتيانىڭ قۇپيالىعىن مۇلدە جاڭ قويماي تۇسىرمەگەن اسەرلى ئىس ـ نزدەرىن اڭگىمەلەدى. وقىتۋشى ـ وقۇشى پارتيا مۇشەلەرىنىڭ باستاۋىندا وقۇشىلار "ئداۋىر ونەگەسى لاچين بايەكە"، "مەملەكەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋدىڭ ونەگەسى ماۋ شيانگلين" جانە "جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى 1 ـ قۇرىلتايىنىڭ استارىنداعى اڭگىمە" حيكايالارىمەن ئبولىستى. "بۇل حيكايالار ئبىز كوممۇنيستەردىڭ اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاي، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاعان مىزعماس تاباندىلىعىن ايگىلەدى، سوندداي ـ اق مەنىڭ پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىپ، پارتيانىڭ العىس ايتىپ، پارتيانىڭ ىلەسۇ مۇرات ـ سەنىمىمدى ئتىپتى دە بەكەمدەي ئتۇستى"، ـ دەدى داشۇە وقۇشىسى جياڭ يۇيجىڭ تالقى ورىستەتىپ، پىكىر الماستىرعان كەزدە اسەرلەنە.

قىزىل ارميا حيكاياتتارى، قىزىل كينو كورسەتۋ، ولەڭ وقۇ، مەلودراما... ئۇرىمجى قالالىق 75 ـ باستاۋىش مەكتەپ، ئۇرىمجى قالالىق 1 ـ ورتا مەكتەپ، قورعاس اۋاندىق 1 ـ باستاۋىش مەكتەپ سياقتى مەكتەپتەر ئبىرسىپىرا ەرەكشە قيمىلداردى ورىستەتىپ، جاستار مەن ورەندەر ارىسىندا ارت ـ ارتىنان ۇيرەنۇدىڭ قىزۋ ورلەۋىن كوتەردى.

اۋات اۋدانى لۇشۇن باستاۋىش مەكتەبى ورىستەتكەن "نانحۋداعى قىزىل قايىقتى سىزىپ، ماشاقاتتى جىلداردى ەسكە الۋ" قيمىلىندا وقىتۋشىلار، ئبىر جاعىنان، وقۇشىلاردىڭ "قىزىل قايىق رۋحىن" بەينەلەيتىن ۇگىت حابارلامالارىن جاساۋعا جەتەكشىلىك ەتسە، ەندى ئبىر جاعىنان، وقۇشىلارعا پارتيانىڭ جاپا ـ ماشاقاتتان سالتاناتقا بەت العان شۇعالالى بەلەستەرىن بايانداپ، وقۇشىلاردى "قىزىل قايىق رۋحىن"، كوكيار رۋحىن جالعاسترۋعا، مۇرات ـ سەنىمدى بەكەمدەۋگە، ئبەلمىدى ويداعىداي، تىڭعىلىقتى ۇيرەنىپ، جاپا ـ ماشاقاتتان قورىقپاي، ئداۋىر بورىشىن جۇرەكتىلىكپەن ارقالاۋعا شابىتتاندىردى.

قىزىل بايلىق جاندىندى

3 ـ ايدىڭ 8 ـ كۈنى كۇشار قالالىق 1 ـ ورتا مەكتەپتىڭ پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسى سارايى رەسمي اشىلدى، بۇل كۇشار قالاسىنداعى تۇڭعىش مەكتەپ اۋلاسىنداعى پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسى سارايى.

سول كۈنى ئتۇسىندىرۋشىنىڭ اسەرلى بايانداۋىنا ىلەسە، وقىتۋشى ـ وقۇشىلار جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىق ساپارىن ەسكە ئتۇسىردى.

كۇشار قالالىق 1 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقۇشىسى رازىگۇل ەركىن ەكسكۇرسيادان كەيىن: جاستار مەن ورەندەر بولعان بىزدەر وڭاي ـ وسپاق قولعا كەلمەگەن باقىتتى تۇرمىسىمىزدى ئتىپتى دە قاستەرلەۋىمىز، پارتيانىڭ العىس ايتۇىمىز، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۇىمىز، پارتيانىڭ ىلەسۇىمىز كەرەك، ـ دەدى.

الاتاۋ قالاسىنداعى مەكتەپتەر وزدەرى تۇرعان ئوڭىرىندىڭ ەرەكشەلىگىمەن بىرلەستىرىپ، "قىزىل تاربيەنى"، "مەملەكەت قاقپاسى تاربيەسىن" پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسىمەن توعىستىرىپ، مەكتەپ اۋلاسى رادىيوسى، قابىرعا گازەتى، مەملەكەت تۇى استىندا ئسوز سويلەۋ سياقتى الۋان ئتۇرلى فورمالارمەن پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسى تەبىنىن ارتتىردى.

كوكتوعاي اۋدانىندا "100 جىلدىق پارتيا تاريحى اۋەلگى ماقساتتى نۇرلاندىردى، قىزىل گەن ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاستى" نەگىزگى تاقىرىبىندا جەللەس قيمىلدار دابىرالى ورىستەتىلۋدە، ئتۇسىندىرۋشى پارتيانىڭ 100 جىلدىق تاريحىن سويلەگەن كەزدە اسەرلى سەزىم اسقاقتاپ، بالالار تىڭداعاندا تاماشا اسەرگە بولەندى. ەكسكۇرسيا ايالتاعان سوڭ وقىتۋشى ـ وقۇشىلار "قاھارمان ۇلگى قايراتكەرلەردىڭ باتىرلىق ئىس ـ نزدەرى"، "كوكتوعاي اۋدانىنىڭ كەشەگىسى مەن بۇگىنى" سياقتى تاقىرىپتا تالقى وتكىزىپ، پارتيا تاريحىن، مەملەكەت جاعدايىن ەگجەي ـ تەگجەيلى تانىپ، ودان كۇش ـ قۇات الىپ، سەنىمدەرىن بەكەمدەپ، بولاشاقتا اتتاندى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

سايكەس مەزگىلدەگىدەن 1.1 ەسە ارتقان. سونىمەن بىرگە قونالقى، اس ـ سۇ كاسىبى، جاڭاشا تۇتىنۇ سياقتىلار بارىنشا ارتىپ، ۇن ـ ماي، ازىق ـ تۇلىك، اۋتوكولىك، مۇناي سياقتى تۇراقتى تۇتىنۇ تاۋارلارى، ئتۇيىندى تاۋارلار تۇگەلدەي جەدەل ارتقان.

بيىل جىل باسىندا اۋتونومىالى رايون «رايونىمىزدىڭ تاياۋ مەزگىلدەگى ساۋدالىق تۇتىنۇ ئتۇيىندى قىزمەتىن اناعۇرلىم ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۇ جونىندەگى جەتەكشى پىكىرىن» شعارىپ، ساۋدانى، بازاردى قالپىنا كەلتىرۋدى جەدەلدەتۇدى ىلگەرىلەتۇ، ساتۇدى جەبەۋ قيمىلدارىن ورىستەتۇ، تۇتىنۇ تۇعىرى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۇ سىندى 13 ئتۇيىندى شارانى العا قويىپ، تۇتىنۇدى جەبەدى. سونىمەن بىرگە رايونىمىز شىنجياڭ "ساپالى تۇتىنۇ، تىڭ تۇرمىس" ئۇي جيھازدارى ماۋسىمى، جەلدەگى مەرەكەلىك بۇيىمدار ساتۇ مەرەكەسى سىندى ينتەرنەت جەلىسىندە جانە جەلدەمەن تسقارى توعىسقان تۇتىنۇدى جەبەۋ قيمىلدارىن بەلسەنە ورىستەتتى. مەرەكەلىك تۇتىنۇدا زات تولىق، باعاسى ورنىقتى بولۇىن، تۇراقتى تۇتىنۇ نەگىزىن بەكەمدەۋدى جەبەۋ ئۇشىن، اۋتونومىالى رايون ىلگەرىندى ـ كەيىندى قاتىستى حۇجاتتاردى شعارىپ، مەرەكەدە قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ قىزمەتىن ورنالاستىرىپ، جايعاستىرىپ، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ مەجە جوباسىن اناعۇرلىم كەمەلدەندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ مەن مەرەكەدە قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇدى عىلمي دالمە ـ ئدال كۇشەيتىپ، ساۋدالىق قوردى ارتتىرىپ، اۋتونومىالى رايوننىڭ ساۋدا سىتەرى جۇيەسىن ئتۇيىندى قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ، باعانى ورنىقتىرۇ" قىزمەتىن بار كۇشپەن جاقسى ىستەپ، تۇتاس جىلدا حالىق تۇرمىسىنا پايدالانىلاتىن كومىردەن جانە ەلەكتر شعارۇعا پايدالانىلاتىن كومىردەن جيىنى 600 مىڭ تونناداى استام قامدادى.

قازىرگە دەيىن شىنجياڭ ەنەرگيا (توبى) حوتان بۇيا كەن كاسىبى سەرىكتەستىگى بيىل ساۋدادان جيىنى 44 ميللىيون 585 مىڭ 500 يۇان كىرىس كىرگىزىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 11 ميللىيون 56 مىڭ 200 يۇان ارتتىرىپ، ارتۇ مولشەرىن 33%كە جەتكىزدى. شىنجياڭ ەنەرگيا (توبى) حوتان بۇيا كومىر كاسىبى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى پارتكومىنىڭ شۇجيى، القا باستىعى لىۋ گۇاڭحۇيدىڭ تانىستىرۋىنشا، حوتان بۇيا كەن كاسىبى سەرىكتەستىگى كەلەشەكتە كومىر ۇندىرىس بايلىعىن بىرىكتىرۇ، ۇندىرىس قۇاتىن جوعارىلاتۇ سياقتى ئبىر قىدىرۇ ۇنەمدى شارالار ارقىلى كومىردىڭ نەگىزگى كاسىپ يقۇاتىندىق ورنىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، حوتان ايماعىنداعى سۇرىپتاۋسىز كومىرمەن قامداۋدىڭ اسەر ەتۇ رادىيۇسىن ىشكەرىلەي كەڭەيتەدى ەكەن.

شىنجياڭ ەنەرگيا توبى 2012 ـ جىلى قۇرىلعاننان بەرى نازاردى نەگىزگى جاۋاپكەرشىلىككە، نەگىزگى كاسىپكە شوعىرلاندىرۇعا تاباندى بولىپ، رەفورما جاساۋدى، جاڭالىق اشۇدى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، كاسىپ سالاسى ورنالاستىرۇىن ساپاللاندىرىپ، باسشىلىق القاسى قۇرامىندا ەلەۋلى نىساندارمەن بايلانىس جاساۋ ئتۇزىمىن ورناتىپ، قۇمىل، حوتان، اقسۇ، جۇندۇڭ قاتارلى وڭىرلەردەگى ئتۇيىندى نىساندارداى اتقارۇ قۇرىلىسىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىن ترەگى جانە ورنىقتىرعىش رولىن ىشكەرىلەي كورسەتكىلەندىردى.

بىلتىر شىنجياڭ ەنەرگيا توبىنىڭ ەلەۋلى نىسان قۇرىلىسى سەرپىلىسكە قول جەتكىزدى، سانتاڭحۇ كەن اۋماعىنىڭ شتوۋمەي 1 ـ ئنومىرلى اشىق كومىر كەنىنىڭ 1 ـ مەرزىمدىك 5 ميللىيون تونناداعى/جىل نىسانى قۇرىلىس باستاپ سالىنىپ، سانتاڭحۇ كومىرلى القابىنىڭ 25 كومىر كەنىنىڭ ىشىندەگى العاش قۇرىلىس باستاعان كومىر كەنى اينالدى. بيىل قۇمىل بولىمشە سەرىكتەستىگى ينجەنەرياليق كومىردەن جيىنى 530 مىڭ 300 تونناسا ساتىپ، ساتۇ كىرىسى 15 ميللىيون 909 مىڭ 100 يۇان بولىپ، سالعان جەردەن ئساتتى بولۇدى جۇزەگە اسىردى. بۇل كۇندەرى كەزىندەگى قۇاڭ دالا، قۇبا تۇزدە سۇمەن قامداۋ، ەلەكترمەن قامداۋ ينجەنەرياسى، نىسانعا سايكەس قۇرىلىستار، كومىر ساقتاۋ الاڭى، اۋتوماتىكالىق تۇراق، ولشەۋ اۋماعى جۇلدىزشا جامىراپ، ئبىر ـ بىرلەگەن كومىر تاسىتىن كولىكتەر اسا تارتىپپەن، ۇزدىكسىز سىرتقا كومىر تاسۇدا. قۇمىل بولىمشە سەرىكتەستىگى پارتكومىنىڭ شۇجيى حۇڭ حان ـ ۇ تىلشىگە شتوۋمەي 1 ـ ئنومىرلى اشىق كومىر كەنىنىڭ 2021 ـ جىلى 1 ـ مەرزىمدىك ينجەنەريا نىسانىنىڭ 3 تۇردەگى ينجەنەريا قۇرىلىسىن اياقتاپ، بىرلەسىپ، سىناق رەتىندە جۇمىس جۇرگىزۇ كەزەڭىنە وتەتىندىگىن ئارى 1 ـ مەرزىمدىك ينجەنەريا نىسانىنىڭ قۇرىلىسىن اياقتاتىپ، تەكسەرىپ وتكەزىپ الۇ قىزمەتىن ىسكە قوسۇدى جوسپارلاپ وتىرعاندىعىن ايتتى.

"شىنجياڭ ەنەرگيا توبىنىڭ رەفورماسى، داماۋى كەلەلى ستراتەگيالىق وراي مەزگىلىندە تۇر، جەتكىلىكتى تەبىنى، وراسان زور كومەسكى قۇاتى جانە ۇزدىكسىز تەبىندەگەن ومىرشەڭدىگى بار. كاسىپورىن عىلىم ـ تەحنيكانى، عىلمي زەرتتەۋدى باسقارۇدى كۇشەيتىپ، كاسىپورىننىڭ داماۋداعى وزەكتى باسەكەلىك قۇاتىن جوعارىلاتادى. بيىل تيجارات كىرىسىنىڭ ارتۇىن 10%تەن تۇسىرمەۋگە، تازا پايداسىنىڭ ارتۇىن 30%تەن تۇسىرمەۋگە قۇلشىنادى". شىنجياڭ ەنەرگيا توبى پارتكومىنىڭ شۇجيى، القا باستىعى حۇ گوچياڭ مىنانى ئبىلدىردى: بيىل توبىمىز ئتۇيىندى نىسان قۇرىلىسىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، بايلىق باسىمدىعىنىڭ ونىمدىلىك باسىمدىعىنا اينالۇىن جەدەلدەتىپ، ساقتالۇ مولشەرىن ساپاللاندىرىپ، ارتۇ مولشەرىن كۇشەيتىپ، كاسىپ قۇرىلىمىنىڭ ساپاللانۇىن جانە تيىندە بۇرىلىس جاساپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇىن ىلگەرىلەتەدى.

2021 ـ جىلى شىنجياڭ ەنەرگيا توبى حوتان 2×350MW ەلەكتر ستانسياسى نىسانىن جەدەل سالىپ، ۇسايۇان كەن اۋماعى 2 ـ ئنومىرلى اشىق كومىر كەنىن اشۇ، قۇرۇدى ويداعىداي ىستەيدى؛ وڭىرلىك كاسىپ سالاسى جانە نىسان ورنالاسۇىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، ئتۇيىندى تۇردە قۇمىل، اقسۇ، حوتان، باينىعولين وبلىسى، ىلە قاتارلى وڭىرلەردە سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، جاڭا ەكونومىكالىق ارتۇ ئتۇينى مەن ناقتى تۇلعالىق كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرەدى؛ قۇمىل جەلەكتر، فوتوۋولتتىق نىسانى جابدىقتارىن تەكسەرۇ، كۇتۇدى دەر كەزىندە ويداعىداي ىستەپ، ەلەكتر تاراتۇ مولشەرى مەن جەلگە شعاتىن ەلەكتر مولشەرىن ئتىپتى ونان ارى جوعارىلاتادى؛ قۇمىل سانتاڭحۇ شتوۋمەي اشىق كومىر كەنىنىڭ "شىنجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇ" وت ەلەكترى، كومىر حيميا ونەركاسىبى نىسانىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، سەرىكتەستىكتىڭ "14 ـ بەسجىلدىق" داماۋداعى تاماشا باستاماسىن جۇزەگە اسىرادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بيىكتاۋ مەن جەرگىلىكتى ورىن ەكى جاقتىڭ تالقىپاي قۇلشىنىسى مەن قان ـ تەرى سىڭگەن. 13 ـ شى قالا قۇرۇدى جاڭا باستاما ەتىپ، "ئتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ بيىكتاۋ قىزمەتى جوننەدەگى ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن جانە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، جاڭا داماۋ كەزەڭىن تياناق ەتىپ، جاڭا داماۋ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا داماۋ ارناسىمەن توعىسىپ، جوعارى ساپالى داماۋدى ىلگەرىلەتىپ، قالا جوبالاۋ قۇرىلىسىن باسقارۇدى جوعارى باستاما، جوعارى ولشەممەن ويداعىداي يگەرىپ، جاراسىمدى، قونىستانۇعا جايلى، ومىرشەڭدىك كۇشكە باي، ەرەكشەلىگى ايقىن وسىزامانداناعان بيىكتاۋ قالاسىن قۇلشىنا قۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋ، شەكارانى كۇزەتۇ جاۋاپكەرشىلىك بورىشىن اناعۇرلىم ويداعىداي اتقارۇ كەرەك. جوعارى باستامادا جوبالاۋدى، جوعارى دەڭگەيدە قۇرۇدى، ىجداعاتپەن باسقارۇدى قۇلشىنا ورىنداپ، كۇشتى مادەنيەت تانىمى ارقىلى قالا جوبالاۋعا جانە قۇرۇعا جەتەكشىلىك ەتىپ، بيىكتاۋ مادەنيەتىن، تاريح مادەنيەتىن، قىزىل گەندى قالا قۇرىلىسىمەن ورگانيكالى توعىستىرىپ، شىنشيڭ قالاسىن كورىكتى دە مادەنيەتتى وڭىرلىك ەرەكشەلىككە يە قالا ەتىپ شنايى قۇرىپ شعۇ كەرەك.

شىنشيڭ قالاسى قۇمىل تاۋىنىڭ وڭتۇستىگىندەگى تىڭ يگەرۇ رايوننا ورنالاسقان، قازىر بيىكتاۋ 13 ـ شىسى حۇڭشيڭ 1 ـ الاڭىنىڭ بارلىق جەرىن، حۇڭشيڭ 4 ـ الاڭىن، حۇاڭتيان ەگىس الاڭىنىڭ ئشىنارا ئوڭىرىن قاراستىرعانا العان. بەلگىلەنگەن اكىمشىلىك اۋدانى 539 شارشى كيلومەتر، شىنشيڭ قالالىق حالىق ۇكىمەتى حۇاڭتيان ەگىس الاڭىندا تۇرادى. شىنشيڭ قالاسىنا قاراستى جەر قۇمىل اۋەجايىنان 10 كيلومەتر شالعايدا. لانجوۋ ـ شىنجياڭ جوعارى جىلدامدىقتى تەمىر جولى، لانجوۋ ـ شىنجياڭ تەمىر جولى سياقتى قاتىناس نەگىزگى جەلىلەرى ەندەي وتەدى، جول اۋزىندىق رولى كورنەكتى. كوپ ارنالى، جان ـ جاقتى، ستەرەولدى قاتىناس تورابى بارعان سايىن جيىلەنە تۇسۇدە.

ۇعىسۇعا قاراعاندا، شىنشيڭ قالاسى ەل ىشىندەگى جاڭا وڭىرلەردى جوبالاۋ ۇستانىمىنان ۇلگى الىپ، ەكولوگياسى قونىستانۇعا قولايلى "سارا، كوركەم، باي، ەرەكشە" قالا قۇرۇدى نىسانا ەتىپ، جاسىلدانۇ سالىستىرماسىن 43% ەتىپ جوبالاپ، مەملەكەتتىڭ ەكولوگيالىق باۋ ـ باقشالى قالا ولشەمىنەن اسىرماق ەكەن.

□ پومپەونىڭ شىنجياڭعا ساياتىن جۇڭگوعا قارسى سوزدەرىنە باتىل قارسى تۇرامىز

شىنجياڭنىڭ بولاشاعى، ئسوز جوق، ئتىپتى دە جاقسى بولادى

□ شىنجياڭ كوركەمونەر شۇەيۇانى تەاتر، كينو ـ تەلەۋيزيا شۇەيۇانىنىڭ باستىعى ئمۇياسسار توحتى

پومپەونىڭ شىنجياڭعا ساياتىن ساندىراعى ناعىز شاتپاق بىلجىراق. مەنىڭ ئوسپ ـ جەتىلۋ بارىسىم مۇندا ەڭ جاقسى دالەل بولا الادى. ئوسپ ـ جەتىلۋ بارىسىمدى ەسكە الار بولسام، ئومىرىمنىڭ ئاربىر قادامى پارتيانىڭ قامقورلىعى مەن تاربيەلەۋىنەن ايرىلا المايدى. مەن لوپ اۋدانىندا دۇنيەگە كەلدىم، 1984 ـ جىلى شىنجياڭ كوركەمونەر شۇەيۇانىنا قابىلداندىم، مەكتەپتەگى كەزىمدە ۇزدىك ۇيرەنۇ ناتيجەم جانە بەينەمنىڭ ارقاسىندا 1988 ـ جىلى مەكتەپتە قالىپ وقىتۋشى بولدىم. مەكتەپ پارتكومىنىڭ قامقورلىعى مەن زور كۇشپەن تاربيەلەۋىندە، مەن 2003 ـ جىلى ۇكىمەت قاراجاتىمەن فرانسياعا وقۇعا بارىپ، شەتەلدە ماگستيرانتتىق وقىدىم. شەتەلدە وقۇدا بولعان كەزىمدە مەنىڭ وتانعا دەگەن ساعىنىش سەزىمىمدى تىلمەن ايتىپ جەتكىزۇ قيىن، مەن سول شاقتا ۇيرەنۇىم اياقتاعانىنان كەيىن دەرەۋ وتان قۇشاعىنا ورالىپ، مۇقيات، قۇلشىنا قىزمەت ىستەپ، ۇزىمىنىڭ ۇيرەنگەندەرىمدى جوعارى دارەجەلى كوركەمونەر وقۇ ـ اعارتۇ ىستەرىنە ارناپ، وسى ارقىلى پارتيا مەن وتانعا دەگەن العىس سەزىمىمدى بىلدىرەمىن دەگەن ويعا كەلدىم.

سوڭعى جىلدارى، باعما جاراي، ئبىرقانشا كينو ـ تەلەۋيزيا فيلمدەرىن تۇسىرۇگە، ماسەلەن، «قۇربان اتايدىڭ بەيجيڭگە بارۇى»، «شىنجياڭ قىزى»، «حىلانشۇە»، «مۇقام حيكاياسى» سياقتىلارعا قاتىناستىم. وسى كينو ـ تەلەۋيزيا تۇىندىلارى تۇسىرىلمىنە قاتىناسۇ ارقىلى كاسىپتىك امالياتتىق قابىلتىم جوعارىلاۋمەن بىرگە، مەنىڭ ۇلى وتانعا، جۇڭحۇا ۇلتىنا، جۇڭحۇا مادەنيەتىنە، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا، جۇڭگوشا سوتسيالىزمگە دەگەن شنايى مويىنداۋىم اناعۇرلىم كۇشەيدى. مەن "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" قيمىلىنا قاتىناسقان سايىن تۇىسىما ئار جولى قىزۋار كىتاپ الا بارامىن ئارى ولارعا مەملەكەتتە ئبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتىل ـ جازۋدى ۇيرەتەمىن. مەن تۇىسىمىنىڭ اۋلا شارۋاشىلىعىن دامىتۇىنا، تۇىسىمىنىڭ وتباسى تۇرمىسىنىڭ قازىرگى كۇيىن جاقسارتۇىنا ىرىقتىلىقپەن كومەكتەسىپ، تۇىسما پارتيانىڭ حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزۇ سایاساتىن ۇگىنتەدىم.

پارتيانىڭ تاربيەلەۋىندە ئوسپ ـ جەتىلگەن ئبىر زيالى رەتىندە، مەن شىنجياڭداعى ئتۇرلى قوعامدىق ىستەردىڭ دامىپ، وراسان زور تابىسقا قول جەتكىزگەندىگىن ئوز باسىمنان كەشىردىم. بۇگىنگى كۇندە شىنجياڭدا قوعام ورنىقتى، ەكونومىكا دامىعان، ۇلتتار ىنتىماقتى، ئار ۇلت حالقى تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشۇدە، ئتۇرلى ىستەر گۇلدەنگەن، تاريحتاعى ەڭ تاماشا كوركەيىپ، دامىعان مەزگىلدە تۇر. مەنىڭ ئتول كەشىرىمىم سانسىزداعان شىنجياڭ حيكاياسىنىڭ تەك بىرەۋى عانا، مەن ئوزىمنىڭ جۇڭگونىڭ شىنجياڭىندا تۇرمىس كەشىرىپ جاتقانىمدى شەكسىز باقىت سەزىنەمىن. شىنجياڭنىڭ بولاشاعى، ئسوز جوق، ئتىپتى دە جاقسى بولادى!